

MAGYAR L

* 3 lei

Taxa postală plătită în avans
aprobării Dir. Gen. P. No.

ROMANIA

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. BUDAP

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 124 (1566) szám * Szerda, 1937 július 7

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Az angol alsóház veszedelmesnek látja a spanyol ügy miatt a helyzetet

Kérdések özöne Eden külügyminiszterhez. — Halvány
kilátások vannak, hogy sikerül az angol-francia és az
olasz-német álláspont között a közvetítés

Londonból jelentik: Az alsóház hétfő délutáni ülésén ismét szóba került a spanyol semlegesség és ellenőrzés kérdése. Több felszólaló kérdésére Eden ismertette a semlegességi bizottság elnöki albizottságában történteket, úgy, ahogyan azt az annakidején kiadott hivatalos közlemény a nyilvánossággal közölte. Hozzátette, hogy az albizottság az angol-francia és a német-olasz megegyezés tervét eljuttatta a bizottság valamennyi tagjához megfontolás céljából.

Atlee őrnagy azt kérdezte, hogy tekintettel a veszedelmes helyzetre, megmondhatja-e a külügyminiszter, mikor hívják össze a semlegességi bizottság teljes ülését.

Eden: Nem tudom, mikor lesz a teljes ülés, mert a határnap kitűzése előtt még sok szempontot kell mérlegelni.

Atlee őrnagy további kérdéseire válaszolva Eden kijelentette, hogy a portugál határon kielégítőek a viszonyok. Közölte továbbá, hogy a Földközi tengeren jelenleg nincsenek német hajók.

Egy másik képviselő azt kérdezte, nem lehetne az ellenőrzés fenntartása mellett a két spanyol küzdőfélnek a hadviselő jogokat megadni. Eden a kérdésre kitérőleg válaszolt.

Végül arra a kérdésre, igaz-e, hogy a semle-

gességi bizottság túlnyomó többsége az angol-francia javaslatokat támogatja, Eden így válaszolt:

— Nem tudom, milyen vélemény alakul ki a teljes ülésen, de tudomásom szerint a portugál kormány nem ellenzi az angol-francia javaslatot.

ANGLIA AZ ÖNKÉNTESK ELŐZETES
HAZASZÁLLÍTÁSA ELLENÉBEN HAJLANDÓ
ELISMERNI A KÉT FÉL HADVISÉLŐ JOGÁT.

Londonból jelentik: A hétfő esti minisztertanácson Eden ismertette a benemavatkozási bizottság albizottságának pénteki ülését követő helyzetet.

A Press Association szerint Anglia továbbra is ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, mely szerint a tengeri ellenőrzés a benemavatkozási terv lényeges alkotó eleme. Lehetséges, hogy a minisztertanács a német és olasz javaslatokkal is foglalkozik, de a kormány nem hiszi, hogy ezek a javaslatok biztosítanak a teljes pártatlanságot a polgárháború két küzdőfelével szemben.

A Reuter szerint az angol kormány inkább volna hajlandó a hadviselő jogok megadását megfontolni azzal a feltétellel, hogy előzőleg elszállítják Spanyolországból az idegen önkénteseket és a háború kizárólag spanyolok között folyik.

Megindultak a bizalmas tárgyalások a közvetítő megoldásért. A francia külügyi bizottság elnöke a Földközi-tengert félti az olasz és német befolyástól

Párizsból jelentik: Meg nem erősített hírek szerint a londoni külügyi hivatal új tárgyalásokat kezdett új közvetítő megoldás létesítésére, mely a spanyol kérdésben összeegyeztethető az angol-francia elfogadást a német-olasz állásponttal. Állítólag Berlinben és Rómában bizonyos hajlandóság mutatkozik az ilyen megoldás elfogadására. A megoldásnak az a lényege, hogy

egy a spanyol nemzeti, mint a valenciai kormányt bizonyos korlátolt mértékben elismerik hadviselő felekként, de ennek feltétele az volna, hogy visszahívják a különböző idegen önkénteseket Spanyolországból. Szó van arról is, hogy a benemavatkozási bizottság legközelebbi ülésén, amelyet keddről csütörtökre halasztottak, a belga nagykövet ilyenféle indítványt fog előterjeszteni, ami aztán a további tárgyalások kiinduló pontja lesz.

Bérezker, a szenátus külügyi bizottságának elnöke, az „Agence Economique et Financière” keddi számában azt írja, hogy sohasem fogadhatja el Anglia és Franciaország azt, hogy Németország és Olaszország a boicottizmus beküzdésének ürügyével Spanyolországban megvesse a

bát s a maga javára felborítsa az egyensúlyt a Földközi tengeren. Anglia nem tűrheti el a brit birodalom többi részével összekötő utjának elvágását, Franciaország pedig nem nyugodhat bele abba, hogy megakadályozzák Észak- és Nyugat-Afrikával való összeköttetését. Bármennyire is ragaszkodik Franciaország és Anglia a nemzetközi békéhez és bármilyen áldozatokat is hozott érte a Vörös tengeren és a Rajnán, nem tehet olyan engedelményt, mely létérdekeikérinti.

Politikai körökben azt hiszik, hogy Bérezker a külügyminiszterium álláspontját fejtette ki.

FRANCO TÁBORNOK BELEEGYZÉK
AZ ANGOL FÜLTÉTELEKBE

Párizsból jelentik: Ide érkezett hírek szerint Franco tábornok nem ellenzi a Spanyolországban harcoló idegen önkéntesek visszahívását.

A Diario de Burgos hétfői számában ilyenértelmű értesülést közöl. Politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogyha ezek a hírek valóban bizonyulnak, a spanyol helyzet a francia és angol kormány álláspontjár kedvezően fog ki alakulni.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Tíz csehszlovák emlékirat

(S. I.) Szinte abban az órában, mikor Hodzsa Milán a komáromi Jókai-szobor lábánál emlékezetes beszédét elmondotta, kiadták Berlinben azt a tíz emlékiratot*, melyeket a cseh nemzeti akció vezetői, közöttük Hodzsa is, a békekonferenciához intéztek és a cseh követeléseket előterjesztették. Felettebb tanulságos éppen ma röpké pillantást vetni arra a hosszú utra, melyet e türelmetlen emlékiratok ígéreteitől a könyörtelen önzés két évtizedes gyakorlatán keresztül a csehszlovákiai politikai fejlődés Hodzsa hurjainak szelidebb hangzásáig megtett.

Ezekben az emlékiratokban a cseh nemzeti követelések hangoztatása és bizonyíttatása mellett tág teret kaptak olyan ünnepélyes kijelentések is, melyek a kisebbségi sorsra szánt nemzetek felé szóltak. Ezeket az ígéreteket a legtömörebben az a mondat fejezi ki, melyet az 1919 május 20-án átadott emlékiratban olvashatunk: „a csehszlovák köztársaságból — ugymond — Svájcához hasonlatos alakulatot fogunk kiépíteni” (to make of the Czechoslovak Republik a sort of Switzerland). Azt pedig, hogy egyelőre mi lett ebből az ígéretből, az jellemzi a legjobban, hogy e hivatalos, történelmi okmányoknak számító jegyzék szavait ma tilos a csehszlovák köztársaságban idézni, vagy csak emlegetni is.

Ennél azonban ma már érdekesebb a csehszlovák indulásnak azt a szerepét ismerni, mit a nyugati nagy népek háborus gondolatvilágának és jelszavainak kialakításában játszott. Ezeknek az emlékiratoknak és a háborus lélektan francia-angol kutatásainak egybevetéséből az derül ki, hogy ez a szerep valószínűleg döntő volt. Amikor a háború folyása alatt Masaryk, későbbben pedig Benes végleg elhagyták Ausztria területét és egész tevékenységükkel teljesen a szövetséges hatalmak oldalára álltak, ebben a táborban vad háborus elszántságot, elszánt hadi készülődést és könyörtelen német-ellenes propagandát találtak, valamilyen magasabb, új eszmei gondolatvilágának azonban még a nyomát sem. Az angol politikusok, a francia lapok csak arról beszéltek és irtak, hogy a németeket és a szövetségeseket feltétlenül le kell győzni, arra azonban nem gondoltak, hogy ennek a háborúnak eszmei jogcímet adjanak és céljaul a világ új rendezését tüzzék ki.

Ezt a tartalmat az antant háborus eszmehordozása a csehszlovák vezetők írásából és fáradhatatlan agitációjából merítette. Azt a jelszót, hogy a világháború a nemzetek háborúja és tulajdonképpen azért folyik, hogy a nemzeti gondolat uralma az összes európai államok fölött beteljesüljön, a csehszlovákok vitték be elsőül Európa másik felének világháborus köztudatába. Ők juttatták el ezt a gondolatot a wilson-i pontokig s hogy ez a tízennégy pont a győzelem szempontjából többet jelentett, mint tízennégy állig felfegyverzett hadtest egész katonai ereje, azt nem egyszer megállapították a világháborus hatalmi helyzet kialakulásának legjobb ismerői és kutatói.

Ebben a tíz emlékiratban lépésről-lépésre,

* Dr H. Baschhoffer: Die Tschechoslowakischen Denkschriften — Ismerteti: Volk und Reich 13. évf. Junius.

**Időszerű
fontos könyv!**

Dr. BUCSÁNYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos,
a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ara 145 lei.

Most van a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leierre szállítjuk. Utánvétellel 25 leierrel drágább.

mondatról-mondatra ellen lehet őrizni ezt a folyamatot. Azok a szavak, melyek a csehszlovák követeléseket ebbe az új gondolatvilágba igyekeznek beállítani, ma közhelyekül hatnak, de közhelyekké csak azóta váltak, hogy a tiz emlékirat elindult a maga történeti utján és betöltötte döntő szerepét.

A gondolatok és események hullámzása azonban sohasem ér véget. Az eszmék nem ismernek sem népi, sem politikai határokat és, ahogy a közmondás mondja, nem esnek vármólas alá.

A csehszlovák politikusok új és újves dialektikája megteremtette a csehszlovák államot, ugyanakkor azonban az új állam kisebbségi népeinek kezébe ellenállhatatlan erejű érveket és gyűjtő szellemi erőket adott. Évekig tartó mélypontok után ez a hullámzás most a másik oldalon halad felfelé.

A tiz csehszlovák emlékirat közzétételével ugyancsak szinte egyidőben lépett elő a szudétánémet párt azzal az öt törvénnyel, melyek nevezetes lépést jelentenek az új államok és a kisebbségi nemzetek közjogi viszonyának süppedékes területén.

A csehszlovák alkotmány a tiz emlékirat eszmévilágából formálódott ki. Izen világos és határozott szakaszok vannak ebben az alap törvényben arról, hogy a csehszlovák köztársaságban minden nép egyenlő s arról is, hogy az elnemzetlenítés tilos és kárhözatos cselekmény. A végrehajtó törvények azonban, melyek e deklaráció tartalmát eleven joggá tették volna, nem születtek még meg.

Az öt szudétánémet törvényjavaslat, melyeknek teljes szövege szintén most került szélesebbkörű nyilvánosságra**), nem tesznek egyebet, mint komoly jogi kísérletet a világos alkotmány-szakaszok végrehajtására.

Egészen rendkívüli ügyes, tökéletesen átgondolt, gyakorlati megoldásra hangolt, sőt mondhatni szellemes alkotás ez az öt törvény.

**) Nation und Staat — 1937 júniusi szám.

Színésznő és nagyságos asszony

Írta: Endrédi Bela

Nemrég egy neves és divatos színésznővel vacsoráztam többek társaságában. Mikor beléptünk az étterembe, az asztalok körül zibongás támadt, a hölgyek azt mondták a művésznőre: jaj de csinos, az urak meg azt, hogy egyáltalán nem fest jól civilben. Az urak minden színésznőre ezt mondják a feleségük előtt, de titokban szörnyen féltik, hogy nem ismerik személyesen. Epp ezéért most is oda-odapislantgattak az asztalunkhoz, nézték a művésznőt, aki előadás után lévén, fáradtan ült le, hosszú tojás-ételt, egy pohár savanyúságot rendelt melegítővel és míg a kiválasztott dolgokért elrobogott a pincér, hozzám fordult és azt mondta keserűen:

— Mondja kérem, ezek a boldog, gondtalan nők itt körülöttem, akiknek nincs semmi dolguk a világon, mit csinálnak egész nap?

Nem tudtam hirtelenében, hogy mit válaszoljak, de nem is lett volna idő válaszolni, mert a művésznő máris így folytatta:

— Mert hogy én mit csinálok egész nap, azt aztán tudom! Tegnap, vasárnap például négyszer játszottam, kétszer színházban és kétszer színház után a kabaréban délután és este. Ma is csak két előadás után szabadultam, most éjjel van, két óra előtt nem kerülök haza s holnap tíz órákor

javaslat. Ha visszagondolunk arra a rengeteg elvont, ólomsúlyú s mégis örökké a légüres térben lebegő szellemi alkotásra, melyekkel a kisebbségi kérdés rendezése érdekében egész könyvtárakat megtöltöttek az elmúlt husz év alatt, ez az öt törvényjavaslat úgy hat, mint az alakatlan, mozdulatlan báhból felröppenő színes szárnyu, csillogó pillangó.

Nincsen e javaslatoknak egyetlen szaka-

Ingyen nyaralás, olcsó olaszországi vagy párizsi út!

A „Magyar Lapok“ nagy ajándékkakciója előfizetői között

A „Magyar Lapok“ kiadóhivatala elhatározta, hogy ezidén is ajándékban részesíti azokat, akik lapunk második félévi előfizetési díját legkésőbb 1937 augusztus 15-ig kiegyenlítik.

A „Magyar Lapok“ már több ízben részesítette komoly és értékes ajándékban előfizetőit, akik e súlyos gazdasági helyzetben, csak kötelességüket teljesítik keresztény napilapjukkal szemben, amikor előfizetési díjukat pontosan és lelkiismeretesen kiegyenlítik s a „Magyar Lapok“ ajándékkakciójának még minden alkalommal komoly sikere volt. Ha nem egyébként, már csak azért is, mert e felhívások figyelmeztetésül szolgáltak olvasóink számára. Egyrészt figyelmeztetésül szolgáltak, másrészt beszédes bizonyítékaik annak, hogy a „Magyar Lapok“ amikor csak a helyzete és a körülmények engedik, igyekszik komoly és értékes jutalmakkal kedvezni és kedvébe járni olvasóinak.

Ismét sajnálattal kell leszögeznünk azonban, hogy a mai körülmények között nem adhatunk ajándékot minden egyes olvasóinknak, aki híven teljesíti kötelességét napilapjával szemben, de értékes és ko-

szuk sem, mely ne a csehszlovák alkotmány-törvény valamelyik alapvető rendelkezésén alapulna, olyan rendelkezéseken, melyek más, párhuzamos intézményekben már régen megvalósultak. Mégis világos szavakkal biztosítják a kisebbségi nemzetek közjogi személyiségét ennek a személyiségnek gyakorlati érvényesülését, az emberi egyéniség tulajdonképpeni tartalmának, a nemzetiségnek büntetőjogi védelmét s azontul — mint új jogi gondolat, mely ma annyira időszerű — biztosítják az állam minden népe számára a boldogulás és az élet gazdasági területét, ahogyan a közönséges magánjog az egyes ember magántulajdonát és örökségét biztosítja. Mindezt a jogot pedig ezek a javaslatok a csehszlovák bíróságok védelme alá kívánják állítani, teljesen úgy, amiképpen jogállamokban az egyéni jogokat a bírói hatalom védi és biztosítja minden mással, tehát magával az állammal szemben is!

Igy lesz — sok szenvedés és várakozás után — a tiz cseh emlékirat történelmi fejlődésnek kiindulópontja, melynek hatásai mindenható elgyűrűznek, hol ugyanabban az államban különböző népek élnek együtt.

moly ajándékok kisorsolásával óhajtjuk bebizonyítani, hogy mindent megteszünk, hogy örömet és kellemes meglepetéseket szerezzünk olvasóinknak.

Mindazok tehát, akik még nem egyenlítették ki az 1937 második félévi előfizetési díjukat, de azt 1937 augusztus 15-ig akár megbízottunk utján, akár közvetlenül kiadóhivatalunkban kifizetik, résztvesznek az alábbi nyeremények kisorsolásában.

I-ső díj: Az ősz folyamán megrendezendő olaszországi ut fele költségének megtérítése mellett a nyertes résztvesz gyönyörű utunkon. Esetleg az ugyancsak ősszel megrendezendő párizsi uton vesz részt mindössze 4000 lei költség hozzájárulás megtérítése ellenében.

II-ik díj: Egy heti nyaralás a Fekete-tenger melletti Constańa, esetleg egy heti nyaralás Episcopesti gyógyfürdőben.

III-ik díj: Egy darab negyedes sorsjegy, négy osztályon keresztül érvényességgel.

IV-ik nyeremény: Egyéves ingyenes lapküldés, 1938 január 1-től kezdődőleg.

V-ik nyeremény: 10 nyertes között 1—1 világhírű regény kerül kisorsolásra.

— De hiszen ez éppen elég dolgot ad, — vettem közbe, mire a nagyságos asszony még ingerültebben folytatta:

— Igenis irigylen őket, mert engem már félnyolckor felver a szakácsné, hogy mit főzzen és pénzt kér, mert a piacra kell mennie. Aztán veszekszik a férjem a reggeliért, el kell küldenem a gyerekeket az iskolába, akkor jön a szobaleány, takarítás közben összetöri a legszebb vázát, hazajön a szakácsné, rájövök, hogy már megint kosarpenzi csinált magának, veszekszem, számolok, felöltözöm, beszaladok a városba és négy olcsó szabónót is végigjárom, amíg végre rászanom magamat, hogy megrendeljem a tavaszi kosztümöt. Ezek után hazajövök, megebédelünk, ebéd után el kell rohannom az anyámhoz, mert egy hete nem voltam nála, utánam telefonálnak, hogy a leányom torka fáj, megint haza, gyorsan, orvost kell hívti, közben a férjem telefonál, jöjnek érte a kaszinoba, akkor veszekszünk, hogy a gyerek miatt nem lehet, végül mégis elmegyek, üzenegyre érünk haza, hideg vacsora vár a hideg ebéd után és reggel megint kezdődik minden előlről. Hát mondja, ne irigyeljem és gyűlöljem akkor ezt a dologtalan színésznőt?

Elhallgatott és felnézett, a tekintete éppen találkozott a színésznővel. Egymásra mosolyogtak, de csak tetették a mosolygást, mint jól nevelt és gyakorlott hölgyek. Tulajdonképpen mindkettő egyformán dühös volt s egyformán irigykedett a másikra.

Ugyan melyiküknek volt igaza?

Fogkő
ellenA fogpép, amely természetes
KARLSBADI forrással tartalmaz
habzó szappant
panmentes

Franco közeledést keres Anglia felé

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Londonból jelentik: Az angol sajtó bár nagyon óvatos formában, de némi bizalommal tekint a spanyol ellenőrzés ügyének megoldása elé. A *Daily Telegraph* szerint ha Németország és Olaszország lemond arról a követeléséről, hogy a küzdő feleknek a hadviselő fél jogait megadják, akkor Anglia és Franciaország hajlandó a tengeri ellenőrzés megszüntetéséről tárgyalni.

A *Morning Post* szerint lényegesen enyhítette a légkört a Franco tábornok és az angol kormány közötti viszony javulása, melynek jele, hogy Franco engedélyezte a vasérc-szállítást Anglia felé. Ennek magyarázata az, hogy Franco helyzete Bilbao elfoglalása után megerősödött és egyre kevésbé akar idegen segítséghez folyamodni. Így közeledést keres ahhoz a hatalomhoz, mely a leginkább tartózkodott a beavatkozástól. Ez a közeledés javítja a benemavakozási terv hatályosságának esélyeit is. A *News Chronicle* szerint Franconak a háború megnyerése után angol tőkére lesz szüksége és ezért keresi a közeledést Anglia felé. A *Daily Herald* lehetségesnek látja, hogy egy ötödik hatalom található az utolsó pillanatban olyan megoldást, mely megmentheti a semlegességi tervet.

OLASZ VÁLASZ A FÖLDKÖZI TENGER MIATTI AGGODALMAKRA

Rómából jelentik: A Stefani közlése szerint törekvések észlelhetők abban az irányban, hogy a spanyol kérdést a Földközi-tengerre is kiterjesszék oly módon, hogy a nyugati tengerészeti támaszpontok olasz és német részről való veszélyeztetését és az ottani francia-angol közlekedési érdekek megvédelmezésének szükségességét hangsúlyozzák. Ezzel hamis útra terelik a kérdést. Az angol-olasz lovagias egyezmény megmutatta, hogy Olaszország a Földközi-tengeren sem változást, sem támadást nem akar. Olaszország Spanyolországot a maga teljes főhatalmi és területi épségében a civilizáció és hatalmi egyensúly elemének tekint. Olaszország Spanyolország jogait védi az orosz befolyás ellen, melynek célja, rabszolgasorsra jutatni az országot. Az Olaszország és Németország ellen irányuló földközi-tengeri kitérés francia belpolitikai sakkhúzás, melynek célja a bal és jobboldalt a pénzügyi nehézségeken át valamilyen külpolitikai irányzat felé terelni.

VAN ZEELAND AMERIKAI ÜZENETET HOZOTT, AMI A SPANYOL KÉRDÉS ELINTÉZÉSÉT IS SÜRGETLI

Londonból jelentik: Van Zeeland belga miniszterelnök hétfőn Chamberlainnal és Edennel ötnegyed óra hosszú tartó megbeszélést folytatott az alsóházban. Ennek során a külügyi hivatalból kiadott közlemény szerint Van Zeeland ismertette az amerikai utján szerzett benyomásait és megállapodás jött létre azoknak a további lépéseknek tekintetében, amelyeket Van Zeeland vizsgálódásainak sikeres folytatása érdekében tehetnek.

A *Press Association* szerint Van Zeeland Roosevelttel az európai államférfiakkal folytatott megbeszélései után bizonyos javaslatokat formulázott meg és azokat behatóan ismertette Chamberlainnal. Sok szó esett a megbeszélés során Rooseveltről, akinek szilárd meggyőződése, hogy a nemzetközi kereskedelmi akadályok lebontása a világbéke biztosításának eszköze. Azonban az ilyen irányban

való fejlődés megindításának előfeltétele a spanyol kérdés miatti európai szembenállás teljes kiküszöbölése.

Lázadás tört ki Dél-Oroszországban

Kiujul az 1920-ik évi ukrán szabadságharc

Moszkvából jelentik: Dél-Oroszország ukrán részében, a Don vidékén lázadás tört ki. A lázadás vezére egy rejtélyes férfi, aki azt állítja, hogy az 1920 évi ukrán szabadságharc vezérének, *Machnónak* fia és II. Miklós cárral küldöttje, aki nem halt meg, hanem él és megbizta őt a bolsevizmus kiirtásával. A lázadókhoz eddig ötezer paraszt csatlakozott. A hatóságoknak már három teljes ezredet kellett kiküldeniük a lázadás elfojtására.

A moszkvai lapok beszámolnak arról, hogy néhány nap előtt Leningrád környékén

Londonból jelentik: Az Amerikából Európa felé tartó első postarepülőgép, a *Clipper* és az ellenkező irányban haladó *Caledonia*, melyek egyidőben indultak el az óceán ellentétes pontjairól, kedden hajnalban 4 óra hat perckor keresztezték egymás útját. A két gép pilótája rádióüdvözlést váltott. Az angol gép a találkozási helyig 1042, az amerikai 952 mérföldnyi utat tett meg.

egy éjszt kémszervezetet göngyölítettek fel. Külföldi lapok értesülése szerint ezzel kapcsolatban százhusz kivégzés történt.

A TATAR KÖZTÁRSASÁG FŐVÁROSÁBAN IS BAJ VAN.

Moszkvából jelentik: A szovjet központi végrehajtó bizottsága elmozdította Kazán város intéző tanácsát és új tanácsot nevezett ki. *Aksenovot*, a régi tanács elnökét a szovjet ellen elkövetett különféle büncselekmény vádjával letartóztatták. Kazán a tatár köztársaság fővárosa.

Növekszik a hirlapi zaj a Maniu és Titulescu közös pártalakítási terve körül

Tilea volt alminiszter a Titulescu cáfolatával szemben is megismétli és részletezi állításait. — A kormány félhivatalos lapja is beleszól a vitába

Bucuresti. Saját tud. Tilea nyilatkozott a *Curentul*-nak a nagy port felvert uioarai beszéd ügyében. *Titulescu* cáfolata, valamint a *Maniu* hívei köréből eredő, ugyancsak cáfoló értesülések ellenére, *Tilea* fenntartja uioarai állítását, amely szerint Maniu javasolta *Titulescunak*, hogy alakítsanak együtt új alkotmányra törekvő pártot.

— Barátom, — folytatta nyilatkozatát Tilea — aki engem informált, más politikusoknak is elmondta a dolgot, mint ahogy egyébként maga *Titulescu* is közölte Maniuval folytatott beszélgetésének tárgyát több román politikussal, akiknek neveit alkalmas időben fel is fogom sorolni.

Eddig tart *Tilea* nyilatkozata.

Érdekes, amit a *Vitorul* ezzel kapcsolatban ír: Valaki bizonyos tevékenységet tulajdonított Maniunak. A *Dreptatea* megcáfolta ezt. Szeretnénk azonban két dolgot tudni: vajjon a *Dreptatea* ismeri-e Maniu ardeali tevé-

kenységét s vajjon Maniu hozzájárult-e a Dreptatea-ban közölt cáfolat megjelenéséhez? Az uioarai nyilatkozat ügye eszerint még korántsem fejeződött be és igen érdekes következmények várhatók.

A KORMÁNYPART VEZÉRE ÉS A KORMÁNYELNÖK TÁRGYALASAI.

Bucuresti. Saját tud. *Bratianu* Dinu megbeszéléseket folytatott a kormány tagjaival, amely megbeszélések során a liberálpárt elnöke és a kormány tagjai kölcsönösen informáltak egymást. Este *Tatarescu* meglátogatta *Bratianu* Dinut és közölte vele a belpolitikai és kormányzati eseményeket, melyek távolléte alatt történtek. D. *Bratianu* viszont franciaországi tapasztalatairól számolt be, különösen a frank helyzetéről s a visszahatásokról, amelyek abból szerinte a román piacra származhatnak.

ÉLÉNK NAP A KÜLÜGYMINISZTERIUMBAN.

Bucuresti. Saját tud. Hétfőn élénk tevékenység volt a külügyminiszteriumban. *Victor Antonescu* külügyminiszter délelőtt egymásután fogadta Anglia, Franciaország és Csehszlovákia követeit, majd pedig késő délután Németország követét és Itália ügyvivőjét. Kisvárgott hírek szerint a nagyhatalmak diplomáciai képviselői értesíteni óhajtották a román kormányt a spanyolországi benemavakozási kérdéssel kapcsolatban.

A „*Dimineata*” szerint a román kormány Anglia és Franciaország álláspontját tette magáévá.

Az érelmeszesedés korai halált jelent!
Védekezzünk!

Az érelmeszesedés

Írta: Dr. Bucsányi Gyula főorvos, II. kiadás.

Ara 55 lei.

Megrendelhető könyvosztályunknál

A népkisebbségi magyarok közéletének egyévi fejlődése a Banatban

— Páll György dr főtitkári jelentése a magyarpárti tagozat közgyűlésén —

Timisoara. Saját tudósítónktól. A banati magyarpárti tagozat vasárnapi közgyűléséről tegnapi számunkban részletesen megemlékeztünk, de jeleztük, hogy a főtitkári jelentés ismertetésére még visszatérünk. Dr Páll György főtitkár egy óra hosszáig tartó beszámolóban ismertetette a banati magyarság egyévi közéletének kiemelkedőbb vagy jellemzőbb eseményeit.

Elsősorban azokról az esetekről szólt, melyekben a párttagozat működése egyes helyeken bizonyos nehézségekbe ütközött. Voltak falvak, ahol a tagozat helyi csoportjai ellen olyan türelmetlenség nyilatkozott meg, hogy e csoportban megürrült vezetői tisztségekre alig mernek vállalkozni. A messzibb vidékeken gyűléseket nehezen engedélyeznek s még Timisoarán is közvetlen környékén, az ostrom-állapot zónában is könnyebb a helyzet, ahol a katonai parancsnokság adja az engedélyeket.

A párt a nyelvvizsga címén elbocsátott vasutasok érdekében próbapert indított, de a keresetet elutasították.

Iskolahelyzet

A román állami tanítók egyesülete tavaly jussal Baile Erculánén kongresszust tartott, amelyen a felszólalók kifogásolták, hogy állami iskolában magyar tanítás legyen. Nyilván ennek hatása alatt Timisoarán átcsoportosított

eszközöltek az állami iskolákban, aminek következtében a belvárosban, Ronaton és a szomszédos Fratelián megszűnt a magyar tagozat. Otelecen is, ebben a közel kétezer lelket számláló magyar nemzetiségű községben, egy betűt sem tanulnak magyarul a növendékek az úgynevezett magyar szekcióban. Timisoarán a 43 állami elemi iskolában 1737 román, 1574 magyar és 1731 német gyermek tanul s az iskolában a románok részére 15 tagozat áll fenn 53 tanerővel, a németek részére 8 tagozat 28 tanerővel, a magyarok részére pedig 6 tagozat 22 tanerővel, de ezekből csak 8 a magyar és van egy magyarul jól tudó bolgár. A magyar tagozatokban tanító többi tanerők nagy része egyáltalán nem tud és így nem is tanít magyarul.

Foglalkozott a jelentés Neuzinger Zelma rezsitai magyar nemzetiségű állami tanárnő esetével is. A királyi tábla felmentette a vád alól, hogy tanítás közben államellenes kijelentést tett volna. Miután azonban előzetesen az orvosi törvényszék két hónapra szóló ítélete alapján a tanügyi hatóság állásvesztésre ítélte, kérdéses, hogyan kapja vissza az állását, miután arra amúgyis van reflektáns.

A jelentés még néhány olyan esetet sorolt fel, mikor összejöveteleken vagy falragaszokon és cégfeliratokban a magyar nyelv használata ellen tiltó intézkedések történtek. A magyar nemzetiségű cserkész-csapat ellen is eljárás indult és helyiségüket bezárták.

Magyar nemzetiségű magánalkalmazottak kenyérvkérdése

A főtitkár jelentése arról is szólt, hogy a nemzeti munkavédelem címén megindult intézkedések nyomán milyen állapotok állottak elő. Timisoarán sok nagyvállalat már csak született román tisztviselőt vesz fel s a meglévő alkalmazottakból is egyre-másra bocsátják el a kisebbségeket, főleg magyarokat. Jogcímül szolgál erre bizonyos esetekben az, ha az illetők állampolgársági ügye nincsen rendben. Rengeteg ember van, aki habár joga volna rá,

nem rendelkezik állampolgársági bizonyítvánnyal. Egyedül a Gyapjúipar R.-T., Timisoara legnagyobb ipari üzeme, egyszerre 168 munkást szolgált fel, hogy sürgősen mutassák be állampolgársági bizonyítványukat, miután a birtokukban lévő „dovada speciala” nem elegendő. Az egzisztenciájukban fenyegetett munkások érdekében a Magyar Párt minden lehető lépést megtett.

Közigazgatási választások. Egyezményes kikötések Timis-megyében és Timisoarán

Lezajlottak a községi választások a falvakban, ahol arra törekedett a párt, hogy a magyarság fontos helyi érdekeiből valamelyik román párttal egyezséget kössön, ami legtöbb helyen még is történt s a magyar tagok vagy a kormánypárt, vagy a nemzeti parasztpárt listáján jutottak be a tanácsokba kielégítő számban. Kimondottan magyarpárti önálló lista, a Magyar Párt választási jelvényével, csak egyetlen helyen, Rauti községben volt, ahol öt helyből négyet kaptak a magyarok, jóllehet a lakosságnak csak hatvanszázaléka magyar. Több községben bizonytalan időre elhalasztották a választást, mivel a Magyar Párt is, a németek is, ellenzékben voltak.

A 25-ére kitűzött megyei tanácsválasztásokra Timis-Torontálban már a tavaly a nemzeti parasztpárttal közös listát nyújtott be a magyarság. Tárgyi szempontból a következő kikötéseket kérte a Magyar Párt a nemzeti parasztpárttól:

1. A javításra szoruló templomok megfelelő (legalább évi százezer lei) segélyben részesüljenek a magyar községekben;

2. a magyar iskolaszekciójú községekben magyar nemzetiségű állami tanítók neveztesenek ki, akikre nézve a Magyar Párt személyi ajánlásokat tud tenni;

3. a Banati Magyar Gazdasági Egyesület a

vidéki gazdakörök részére tartandó oktató-előadások rendezésére évi húszezer lei segélyt kapjon;

4. ahol ideiglenes bizottság van a falvakban, ott is tartanak szabályos választásokat;

5. végül a helybeli magyar napilapok ugyanolyan arányban kapjanak hirdetési megbízást, mint a román lapok.

A timisoarai városi választásokra, amelyeket szintén 25-ére tűztek ki, elvi szóbeli meg egyezés áll fenn a nemzeti parasztpárttal s ennek realizálása a következő napok feladatát képezi. A jelöltek megoszlásán kívül a magyarság kívánja, hogy az egyik alpolgármester és az egyik állandó választmányi tag (három közül) a Magyar Párt jelöltje legyen. A párt tárgyi igényei ennél a választásnál, miknek támogatására a nemzeti parasztpárt késznek nyilatkozott:

1. A nyelvvizsga címén elbocsátott magyar alkalmazottak visszaveendő állásaikba;

2. a piarista líceum ingatlana visszaadandó a piarista rendnek és a városnak, ez irányú hírségi akciója visszavonandó, illetve megszüntetendő;

3. a magyar színház ugyanazon kedvezményeket élvezze, mint 1933-ban a színházgázatók kijelölésénél pedig a Magyar Párt ajánlása döntő;

4. az Arany János irodalmi társaság évi 20.000 lei, a Banati Magyar Közművelődési Egyesület évi 10.000 a Magyar Dalosszövetség banati kerülete a helybeli dalárdák részére évi 20.000 lei segélyben részesítendő;

5. a városi kultúrpalotában 2-3 szoba biztosítandó a helyiséggel nem rendelkező magyar kultúrintézmények (dalárdák) részére;

6. magyar sportegylet részére ugyanolyan feltételekkel, mint ahogy azt a Rapid (német) sportegylet kapta, megfelelő sportpálya biztosítandó s amíg ez megtörténik, a Tmac pályabérleti szerződése meghosszabbítandó;

7. magyar evezősegylet részére a Begaparton megfelelő helyen terület biztosítandó ugyanolyan feltételekkel, mint ahogy a német evezősegylet kapott területet;

8. esetleges új kinevezéseknél a magyar pályázók is figyelembeveendő a lakosság számaránya szerint;

9. a városi alkalmazottak köteleztessenek, hogy a közönséggel annak anyanyelvén beszéljenek, ha a felek románul nem tudnak.

Belső fejlődés a tagozatokban. Kegyeletes megemlékezés a halottakról

A főtitkári jelentés ezután hű képét adja a párt és a magyar egyesületek működésének; Timisoarán új tagösszeírás volt s a párt 1205 új fizető és 379, szegénysége miatt tagdíjat fizetni nem képes taggal gyarapodott. Jakabffy Elemér dr értékes alkotása, a népkisebbségi szakkönyvtár állandóan fejlődik.

A többi közt egy pontja a jelentésnek: a purtosi magyarok az ottani gazdakör részére 13.000 leierért megvásároltak egy fél házrészt és szép egyesületi helyiséget létesítettek maguknak. A vételt Lukács Jenő gazdasági egyesületi elnök 4000 leies kamatmentes kölcsönével lehetősé, aki a megyei prefektúrától is ki- eszközölt 500 lei segélyt. Ez az első eset a Tatar-scu-kormány fennállása alatt, hogy a prefektúra magyar célra pénzt adott.

Megemlékezett a jelentés a párttagozat halottairól is: a közgyűlés résztvevői felállással adtak kegyeletüknek kifejezést. Az elhunytak között vannak: id. Borsos József Mehala, Horváth András gadi elnök, Meskán Máriusz ifjú-sági tag, Balog András dr volt másodikkörületi alelnök. Györffy Dezső nyug. főszofigabíró, a pártiroda volt tisztviselője, Fullajtár István volt sannicolaul-marei alelnök, Schreyer Viktor dr tiszteletbeli elnök Sannicolaul-Mare, Deutsch Dezső lipovai gyümölcsfaiskolatulajdonos, Balogh László Lugo, Kajdy László Lipova.

A modern leánynevelés

nélkülözhetetlen eszköze a leánylélek problémáival foglalkozó könyv. A világirodalom e téren gazdag termékeiből legkiválóbb sikerű, eléggé nem ajánlható nuzakák:

Gerely Jolán: A MŰVELT LEÁNY,
emelkedett szellemű tanácsadó az élet és társadalmi érintkezés minden kérdésében. fiatal lányok számára nélkülözhetetlen. **Ara: 110 lei.**

Gerely Jolán: HIVATÁS VAGY ROBOT?
A munka értékelése a krisztusi világnézet szemszögéből. Felemelő, lelkesítő sok gyakorlati tanácsot nyújtó. **110 lei.**

Gerely Jolán: ADD NEKEM A SZIVEDET.
Serdülő lányoknak kincseterő munka. A leány legnagyobb problémájáról, a férjhezmenésről szól, okos, finom hangon, lebilincselően érdekes módon. **Ara: 110 lei.**

Gerely Jolán: KI VAGYOK?
A szüzmáriás leánylélek kialakítására páratlan eszköz e könyv. A modern leánylélek minden problémáját leperget színes, eleven képekben s felemelő válságmennyit a szüznias eszme magaslatára. **Ara: 120 lei.**

Kapható: KÖNYVOSZTALYUNKNÁL.

Botrányba fült Bazargicban az ügyvédi kamarai választás

Bucuresti. Saját tud. A calliacramegyei ügyvédi kamara új vezetőségének választását tegnapra tűzték ki Bazargicban, de a választás botrányba fült s így azt el kellett halasztani. Az igazságügyi palota előcsarnokában üzenetüzés keletkezett a bulgár ügyvédek támogatását is bíró demokrata jelöltek és a Keresztény Nemzeti lista támogatására felvonult ifjuság között s általános verekedés támadt, amelyben résztvettek mindkét tábor ügyvédjei is. A viaskodásban beverték az előcsarnok ablakait és a palota bejáratának üveges kapuját s egy ügyvéd, Nicolescu nevezetű, súlyosan megsebesült.

Trónöröklési válság Görögországban

Bucuresti. Saját tud. A „Curentul” írja: Görögországból tegnap repülőgépen érkezett utasok azt a hírt hozták, hogy Görögország trónöröklési válság kirobbanása előtt áll. Pál trónörökös, György király öccse ugyanis bele szeretett egy dús gazdag gyáros leányába, Comandaros kisasszonyba, aki 24 éves, szép, barna sporthölgy, s akit a herceg már meg is kért feleségül. A fiatal hölgy igent mondott s Athénben nyílt titok az ügy, csak még azt nem tudják, hogy György király milyen véleményrel van a dolgról?

Bizonyos azonban, hogy Pál herceg Londonból az angol király koronázása után, ahol a királyt képviselte, levelet írt bátyjának, hogy ha nem egyezik bele Comandaros kisasszonnyal való házasságába, ő többé nem tér vissza Görögországba. Azt is tudják még Athénben, hogy kevéssel a trónörökösnek Londonba való utazása után Comandaros kisasszony oda követte őt.

Az egész ügyről a görög sajtóban még semmiféle értesülés nem jelenhetett meg.

Megalakult a „Transsylvaniai irodalmi missziós konferencia”

Mercuria-Ciuc. Saját tud. Alkalmunk volt a kat. naggyűlés után beszélgetést folytatni P. Lukács Mansvél ferencesatyával, aki a háromszázon felül tartott misszióért legmagasabb pápai kitüntetését és elismerést kapott. Megkérdeztük, mi tette szükségessé a kat. naggyűlés alkalmával megalakított „Transsylvaniai irodalmi missziós konferencia” megalakítását?

— A kat. naggyűlés alkalmával — mondotta a népszerű hitszónok — Lajos Balázs plébános, népmiszionárius indítványozta, hogy bizonyos irodalmi és szellemi közösség kialakítására szervezettel kellene létesíteni a szerzetes és világi misszionáriusok között. Irodalmi szempontból azért, hogy a missziók stílusa és anyagának feldolgozása irodalmi szinten történjen. Szellemi szempontból pedig, hogy minden világi, helység sajátosságainak megfelelő formát találjanak a lelkiélet mindenütt más és más kivánalmáinak közös, egyöntetű fejlesztésére. Egyszerűen a cél, hogy bizonyos egység hassa át az összes misszionáriusokat, kik napunk lelki életét Eddy a rendi és világi papok egymástól függetlenül tartottak missziókat. A jövőben legalább évente egyszer összejönnek, gondolataikat és tapasztalataikat kicserélik és a missziós irodalmat előmozdítják. Az irodalmi missziós konferencia, melynek az összes működési engedélyt már megvannak, megválasztotta előjáróját is. Elnök: P. Lukács Mansvél OFM Titkár, Lajos Balázs. Elöljárók lettek: a satumarei egyházmegyéből: Pakocs Károly kanonok, az oradeai egyházmegyéből: Gálffy Sándor, a transsylvaniai egyházmegyéből: P. Szöcs Dénes és a jezsuitarendből: P. Napholecz Pál S. J.

Irország népszavazással kimondotta Angliától való teljes elszakadását

De Valera pártja a parlamentben is megszerezte a többséget

Dublinből jelentik: Az irországi parlament az elmúlt időszakban megszavazta az ország új alkotmányát, mely Isten és az ir nép nevében kimondja az ország teljes függetlenségét és önállóságát. A parlament e ténykedése után feloszlott, hogy népszavazás döntson, vajjon helyesli-e az új alkotmányt, s melyik pártot bizza meg az ország vezetésével.

Két párt állott különösen egymással szemben. Az egyik az önálló ir köztársaság pártja Devalera vezetésével, a másik az angol birodalmi kötelékben megmaradni akarók pártja Cosgrave vezetésével. Devalera az ir szabadállam miniszterelnöke öt év óta. Cosgrave öt megelőzően volt miniszterelnök.

Cosgrave érvelte az, hogy Devalera eddigi uralma alatt is a tényleges szakítás már beállt Angliával, s ennek következménye Irország elszegényedése lett, mert Anglia vámháborút kezdett az irrek mezőgazdasági kivitele ellen. Az angolokkal való szakítás helyett Cosgrave azt kívánja, hogy Irország szabad államként maradjon meg az angol birodalom kötelékében, mint annak egyik tagállama.

Devalera ezzel szemben arra hivatkozik, hogy Irország saját erőire utaltan is meg tudja találni a maga kifejlődését, sőt jobban meg tudja találni.

Gazdasági tekintetben is Irországnak szüksége van arra, hogy független legyen és ipari tekintetben megerősödjék. Az Angliával való viszonyt pedig úgy akarja rendezni, hogy egyenjogú államként tárgyaljanak egymással a szomszédai viszonyok és gazdasági kölcsönösségek rendezéséről.

A sokszázados ir szabadságtörekvések Devalera követeléseivel jutottak a csúcspontjukra. Az új ir állam még a régi kelta nyelvet is főtámasztotta, hogy az angol nyelvvel szemben meglegyen a maga ősi nemzeti nyelve. Irország egész népe, még a Cosgrave-párt is a külön állami lét alapelméjét magáévá teszi, csak az Angliához való viszony rendezésének a módjában van eltérés Devalera és Cosgrave között.

A július 4-iki népszavazás e módheli különbség felől is döntött. Hétfőn kihirdették a népszavazás eredményét: 409 ezer 770 szavazat esett az új alkotmányra, 331 ezer 356 ellene. A parlamenti választások pedig úgy végeztek, hogy az önálló Irország első országgyűlésébe 60 Devalera-párti jutott be, s velük szemben a Cosgrave-párti 41 helyet kapott. A jelenlegi Irországban 4 millió a lakosok száma. Az irrek nagyobb része, 8 milliónyi sokaság, Amerikában lakik.

Bilbao környékén az esőzés megállította a hadműveleteket

Az angol kereskedelmi hajók csak hadihajók kíséretében mehetnek Santander felé

Salamancából jelentik: Bilbao környékén hétfőn az esőzések miatt szüneteltek a hadműveletek. A heceai hadszíntéren a nemzetiek négy kilométernyi tért nyertek.

Az „Almirante Servera” által vasárnap Santanderben feltartóztatott és Bilbao kikötőbe kísért francia gőzös ügyében kiderült, hogy a hajón nem volt hadianyag s csak azért akart a santederri kikötőbe befutni, hogy menekülteket vegyen fedélzetére. A nemzetközi ellenőrző bizottság egyik megfigyelője is a hajón tartózkodott.

Az angol tengernagyi hivatal figyelemztetést intézett az összes Spanyolország felé tartó

angol kereskedelmi hajókhoz, hogy angol hadihajók védelme nélkül ne közelítsék meg Santandert. A hadihajók a spanyol partvidékig, vagyis a partoktól három mérföldnyire eső övig kísérik el a kereskedelmi hajókat.

MEGEGYEZÉS EGY ANGOL BANYATÁRSASÁG ÉS A FRANCO-KORMÁNY KÖZÖTT

Illetékes helyen megerősítik, hogy a Franco-kormány és az Orconera vasipari társaság között megegyezés jött létre. Ennek értelmében a Bilbao közelében lévő nagy vashánya-üzemekben ismét megkezdik a munkát. Az Orconera vasipari társaság angol tulajdonban van.

Amerikai tanúságtétel a spanyol nemzeti mozgalom javára

Newyorkból jelentik: Maxwell-Scott of Abbotsford tábornok neje, aki newyorki lakos, a „Newyork Herald”-ban „Spanyolország a spanyoloké” címmel cikket írt, melyben a következőket mondja:

— Az amerikai nép nagy része nem akarja tudni, hogy mi az igazság a spanyol polgárháborúban. Általában azt tetelezzik fel, hogy a vörös valenciai kormány a demokratikus, a Franco vezetése alatti nemzeti kormány a fasiszta eszmékért harcol. A spanyol események iránt általában érdektelen az amerikai közvélemény, s nem vesz fáradságot magának annak a fölismerésére, hogy a spanyol polgárháborút az a forradalom idézte elő, ami 1936 július 29-ikén tört ki Moszkvából kiinduló szervezéssel. Franco tábornok éppoly kevésbé fasiszta, mint én, aki szabad amerikai nő vagyok, ki egy skóttal kötöttem házasságot. Franco a hazájáért harcol a szovjet-pénz és szovjet-hatalom ellen, mely már 1921-ben megkezdte tevékenységét Spanyolországban: 1931-ben megdöntötte a monarchiát és átláthatatlan ürügyek füstje mögött a „demokrácia” nevében a legborzalmasabb rémuralmat tette urrá. Dr. Maranon egyetemi tanár és parlamenti képviselő, aki egyik alapítója volt a

spanyol népfrotnak, most a télen elmenekült a vörös Spanyolországból és Párizsba való megérkezése után a következő kijelentéseket tette:

„Csaldtam, s mint a tudomány embere, kötelességemnek tartom, hogy tévedésemet beismerjem. A forradalmat mi hívtuk életre. Azonban mi történt azóta? Harmincezer embert végeztek ki bírói ítélet nélkül a gondolatszabadság elleni visszaéléssel, s ezer és ezer férfi és nő kell, hogy elszívja ilyen okokból naponta ezt a orsot. A legnagyobb elégtétellel fogom üdvözölni Franco elmaradhatatlan győzelmét. Az egész Franciaország tele van a vörös Spanyolországból való menekültekkel, de senkise látja szükségét, hogy a nemzeti Spanyolországból meneküljön.

Az író nő cikke még a következőket mondja:

— Férjem, Walter Maxwell-Scott of Abbotsford tábornok most márciusban volt Spanyolországban. Alkalma volt megállanítani, hogy Franco tábornok tervét az igazi demokrácia létesítésére és az újtestamentumi keresztény eszméknek megvalósítására irányulnak.

Árnyak a fényben

VI. cikk.

(Utijegyzet)

Velden a. Wörthersee, 1937. július.

Kevés helyről ment el úgy a kedvem, mint a Wörthi tónak a gyönyörűségétől. Napok óta készültem erre a találkozóra s azokra a remek szebbnél-szebb benyomásokra, amelyek itt várnak rám. Rettenetesen csalódtam. Nem a vidékben. Nem is a hely szépségében. Önmagamban. A tónál is gyönyörű. Körös-körül sötétzöld és kékes színben játszó hegykoszorú. Középen a tó. Ausztria legnagyobb tava. Ha nem is a legszebb. Salzkammergutban szebbek vannak. Kisebb a Balatonnal. Fél nap alatt gyalog is körüljárható. De víze ugyanúgy hullámzik s ugyanúgy változtatja színét szinte óráról-óra, mint a Balaton víze. És az ember ugyanúgy elmélázhat a parton s ugyanúgy elgyönyörködhetik a színek pazar játékában, mintha Almádi vagy Fűred fővenyén sétálna.

A parton véges-végig és körös-körül szép villák, szállodák, téhár falai tűnnek elő a sötétzöld háttérből. A városhoz és a környék helyiségeihez közelebb sűrűbben. A lakatlanabb vidékeken ritkábban.

Velden a tó nyugati sarkán fekszik. Az egész tavat gyönyörűen végig lehetne látni innen, ha a közepén. Pörtlischach közelében jobbra nem hajolna. Így csak a felerészt lehet látni belőle innen, a Palota-szálló világvárosiasan előkelő teraszáról.

És éppen ez az erkély, ez a világvárosiaság az, ami nem tetszik nekem. — Hirtelenében nem tudnám megmondani: miért. Talán mert másutt, ahol eddig jártam, ennek éppen az ellenkezője ragadott meg és bájolt el; a csend, a nyugalom, az egyszerűség. Itt nagy a sűrűség-forgás. Látni nincs, mert az előkelőség kerüli a lármát. De a zene, mely délutántól estéig oly idegenül, olyan údtalatosan egyhangú táncmelódikkal kapaszkodik a fülemben, — rettenetesen elfáraszt. És az a sok, kifosztott arcú nő, akik itt libegnek el előttem pizsamában és szecessziós fürdőruhákban. Mintha csak az én megbotránkoztatásomra rendeznék kihívó, frivol sétákat. — Mindegyik külön akar lenni a másikkal. Mindegyik a feltűnő helyet keresi, hogy jobban láthassák őket a facér férfiak — mindenünnen. Még legalább ha szépek volnának az istenadták!... De soha sehol annyi csúf nőt nem láttam összeseregleni egy rakásba, mint itt, ezen a mondán fürdőhelyen. Mindig a hiányzó szépségük pótlására val vannak elfoglalva. Övékre akasztva vagy kezükben szorongatva hordják a szépségápolás és szépséggóllás eszközeit. A vizet, a színek pazar játékát, a környék elbájoló szépségét figyelemre se méltatják. Minden gondjuk a puder, a kenőcs és a ruzspálcika. Ezzel jatszadognak reggeltől délig, déltől estéig...

És amikor fürödni mennek! Hányszor kenegetik magukat előtte és utána is, csak hogy

víz ne férközzék a bőrukhoz s egyenletesen süljenek le ragyogó barnára. Miért fürödnek egyáltalán ezek a nők? Méternyire büzik rájuk a különféle zsíradékok émelygő illata. Zsíros-piszkos lesz körülöttük a tó is, ahol vízbe szállnak. Legszívesebben kiúszom közülök száz méternyire a szabad, tiszta tóra, hogy ne lássam, ne érezzem őket és ne halljam örökös, hisztériás sikongásaikat.

A legtöbbször cseh és osztrák zsidó. Keresztény csak elvétve akad közöttük. Ezek inkább az olcsóbb, szolidabb, csendesebb, tisztább helyeket keresik.

Külön látványosság, amikor ezek a minden földi jóval megáldott és valóban mindenféle hájjal megkent dámák vitorlásokra szállnak. Ez még csak a céccél! Mindegyik érteni akar a vitorlák kezeléséhez. Szegény vezetők majd megbolondulnak az ide-oda kapkodástól, hogy helyre igazítsák a rossz húzsokkat, ne hogy felboruljon, vagy partnak szaladjon a hajó. Mikor aztán a sok küzdelemben kifaradva leintik őket, — felsorakoznak az árbóc tövébe. A legtráfiáltabb és a legizléstelenebb pozókba helyezkednek, mint a kirakattal bábuk és úgy fényképeztetik magukat parton álló barátaik és romlott izlésű kóbor idegenek által. Csak nyugodtan nem tudnak maradni, hogy igazán élvezhessék a vitorlázás örömeit!

Amilyenek a vendégek, olyanokká válnak lassanként a bennszülöttek is. Mennyire mások voltak azok az emberek, akikkel eddig utamon találkoztam! Kedvesek, figyelmesek, szolgálatkészek és jókedvűek. Akik bár az idegenforgalomból élnek szintén, — sokase spekulálnak a vendég zsebére. Ezekben az emberekben itt nincs semmi derű, semmi kedély és kedvesség. Figyelmességük és udvariasságuk pénzzel mérhető. Ha belepek valahová, úgy érzem magam, mintha mérlegre állítanának. A pincér csak addig udvarias, amíg a rendelést feladom. Ha véletlenül nincs kedvem drágán ebédelni, negyedórát is elvárhatok, amíg a pohár sörmét elhozza.

Még szerencse, hogy annak a villának tulajdonosa (Villa Anna), ahol lakom, régivágású, érintetlen kedélyű osztrák ember. Hozzámenekülök, ha nagyon kifáradok és nagyon undorodom már a látottaktól és hallottaktól. Ő mondja aztán el, hogy nagyon megromlott erre felé a nép. A vendégek cinizmusa, vallástalansága, erkölestelensége rányomja bélyegét az ittlakók legtöbbször lelkére is. Templomba alig jár egy-két ember. Tulajdonképpen templomuk sincs. Egy kis kápolna szegyenkezik és szomorkodik elhagyatottan és elhanyagoltan a tényes szállodák és villák között. Kisebb, mint egy temetői kápolna. Ez sem telik meg még lasárnaponként sem. Sekrestyéből hallgatom a vasárnapi szentmisét. Buzgó házigazdámmal együtt. Elszorú a szívem, amikor ezt a templomi szegénységet látom. Sehol egy szőlő, egy valamirevaló szobor vagy kép! Faláról omlik a vakolat s az oltárterítő olyan piszkos, hogy rossz ránézni. Itt, ahol annyi virág van, az Isten oltárára nem jut egyetlen egy szál rózsaszem!... És ugyanakkor kint, alig pár lépésnyire innen, a legragyogóbb fényesség, pompa és drágaság!... A legutolsó jött-ment vendégnő több virágot kap estenként az asztalára a vendéglős figyelmességéből, mint amennyit egy héten keresztül az Uristen oltárára helyeznek!

Lehet, hogy a világ szemében ez így van rendjén. Ide nem imádkozni, hanem szórakozni jönnek az emberek. Lehet, hogy minden világfürdőhelyen így van ez. Csak én nem ismerem ezeket a helyeket eléggé. Lehet, hogy nincs is ebben semmi megbotránkoztató. Lehet!... Én azonban annyit mondhatok, hogy bármilyen szép is ez a Velden, bármennyire dicsérik is, — én leverem a port cipőmről, ha elmegyek innen s a magam jószántából sohasem fogok ide visszatérni.

Dr. LÉBER JÁNOS

JO HIR

azok számára

akik

LÁBFÁJÁSBAN
SZENVEDNEK

Ez az oxigénnel töményített fürdő azonnal megszünteti a fájalmakat, felpuhítja a tyukszemeket amelyekét így gyökerestül kímélhet.

Nagyon egyszerű az eljara. Egy meleg labfürdőbe tegyen egy maroknyi Saltrates Rodell-t. Több millió oxigén buborék szabadul fel. Áztassa be lábait ebbe a vitalizált fürdőbe. Határozottan érezni fogja, amint az oxigén behatol a pórusok mélyébe és a — hat világhírű gyógyforrásból összeállított — gyógysók játékon hatású, megkezdődik. Szegény elkintott, beteg lábai ismét egészségesek lesznek. Azonnali kimondhatatlan megkönnyebbülést érez! A fájalmak megszűnnek, a daganatok, gyulladások eltűnnek. Új cipőt húzhat és egész napon át kényelmesen járhat. Vásároljon még ma a legközelebbi gyógyszer-tárban vagy drogériában egy csomag Saltrates Rodell-t. Ára jelentéktelen.

Szűk lett a temető — kisajátítják az épülő kertváros telkeit

Bonyolult pereskedések Cuj városa és a feleaci íető háziadonosai s telektulajdonosai között

Cuj. Saját tud. Az agrárreform végrehajtása alkalmával néhány igényjogosult a feleaci hegyoldalon, a rádióállomás közelében lévő ingatlan-tulajdonosok kisajátított telkeiből kapott házhelyet. Ezekkel ezéltől, — az agrárreform előtt, — rádióleadó környékén csak szántóföldek voltak, de most, néhány év alatt gyönyörű kertvárosrész keletkezett. A kisajátított szántóföldeken gyorsan épültek fel az új családi házak. Az épülő városrészben megtörtént az a furcsa eset is, hogy a tulajdonosok a városi mérnöki hivatal bejegyzése nélkül is építkeztek. Az sem volt egyedülálló eset, hogy idegen tulajdonban lévő telken épült fel a „családi ház”... Ezzel kapcsolatban pengteteg per keletkezett, amelyeket a törvényszéki bírának még a mai napig sem sikerült lebonyolítani.

Azokban most radikális megoldást választottak.

Megállapították, hogy a házsongardi temető felett létesített új temető sem elég nagy befogadó-képességű. A halaj aratása túlságosan bő volt és ez az új temető is hamar megtelt. Sürgősen szükség van egy új temető létesítésére. Erre a célra természetesen legalkalmasabb a temető és a rádióállomás közötti terület. Ezen a részen még nem épült be minden házhely és ezért a városi mérnöki hivatal azt a tervet vetette fel, hogy a házhelyeket kisajátította és a gyéren felépített házakat lebontatja, hogy helyet adjanak az új temetőnek. Az engedély nélkül épült házakat minden gondolkodás nélkül lebontják, azonban a jogos tulajdonosokkal szemben rendkívül kellemtelen helyzetbe kerül a város.

A kisajátításra nincs megfelelő anyagi fedezet és ezért a kisajátított telkek értékét azokkal a honokkal akarják kifizetni, amelyeket a város az államtól járó követelése fejében adott.

A telektulajdonosok nem akarják a kártalanítást ilyenképpen elfogadni. A városi tanács terve nagy megdöbbenést keltett az érdekeltek között és előreláthatólag sok bonyodalom fog még keletkezni.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELOFIZETÉSI ÁRAK: Hálftáji Bu. Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lek.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
Csoika válaszbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Továbbra is meleg marad, néhány helyen zivatar, mérsékelt északi szél várható.

VARSÓI NAGYKÖVET LESZ A KÖZVETKEZŐ KEDESGYI MINISZTER. Bucuresti. Saját tud. A *Dimineata* a varsói román követségnek nagykövetséggé való átalakításával kapcsolatban úgy tudja, hogy ennek során a román kormány nem diplomatát, hanem politikusot fog Varsóba küldeni, még pedig állítólag *Franasovici* jelenlegi közlekedésügyi miniszter személyében.

A FRANCIA TÜZKERESZTES PART SIKKASZTASSAL VADOLJA SAJÁT VEZÉRÉT. Párizsból jelentik: A francia tüzkeresztes pártban súlyos ellentétet robbantak ki. De la Roque ezredesi, a vezér, egyik pártihiva azzal vádolta, hogy nem akar, vagy nem tud elszámolni a rábízott pártgénézzel. A párt főszóltatója a vezérét, hogy a több millió frank összeget fizesse be a pártkasszába. Az ezredes azonban erre a felszólításra nem is válaszolt. De la Roque belső ellenzéke erre átadta az ügyet az állami ügyészségnek, sikkasztással vádolva a párt vezérét. Mír szerint Doriot áll az akció mögött, aki De la Roque vetélytársa a jobboldal vezetésében. A tüzkeresztes párt előgedetlen tagjai már is beléptek Doriot pártjába.

MAGYARORSZÁGON TÖLT KÉT HÉTET A WINDSORI HERCEG ÉS FELESÉGE. Budapestről jelentik: A „Nemzet” című lap jelentése szerint a windsori herceg, felesége és tükára kíséretében augusztus elsőjén Budapestre érkeztek. A hercegi pár két hetet tölt Magyarországon. Egy-két napi budapesti tartózkodás után Balatonföldvárba utaznak, ahol a herceg tükára már ki is bérlet három egymásbanyúló szobát, két hátsólovat, jachtot és garázst. Valószínű, hogy a herceg Keszthelyre is ellátogat, ahol Festetics György herceg vendége lesz és vadászaton vesz részt.

Pusztító árvíz Racosul de Joson. Racosul de Jos lakóit pár nappal ezelőtt az esti órákban hatalmas vízáradás riasztotta meg. A falun átvonuló kis patakot a felhőszakadás annyira megduzzasztotta, hogy kilépett medréből s a falu alacsonyabb pontjain épített házak pincéibe is behatolt. A vízár sodrása olyan erős volt, hogy kő- és fageritéseket döntött ki, ólakat, ketrecekét, iszáló hidlásokat, azonkívül apróbb álatok hulláit vitte magával. Az árvíz igen nagy károkat okozott.

VEZETT BORJU HUSÁBÓL EVETT TIZENNYOLC FALUSI. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A maramures megyei Campulung községben egy bornyut vezettkutyá mar meg. A bornyut később levágták és 18 személyt, akik ettek a veszett bornyú húsból, a cluj-i Pasteur-intézetbe szállították.

* Az oradeai Szent Orsolya Zárdában folyó év szeptemberében továbbképző tanfolyam nyílik, ahol modern nyelveket, gyorsírást, gépirást, kézimunkát, szabást, varrást, festést, kereskedelmi levelezést tanulnak a növendékek. A háztartásban és gazdaságban (főzés, állattenyésztés, kertészet) is gyakorlati kiképzést nyernek az intézetnek a város közelében lévő kis mintagazdaságában, ahova hetenként kimennek. Bővebb utasítást az intézet ad. Orsolya-zárda, Oradea.

ÉRETTSÉGI EREDMÉNYEK BRASOV-BAN. Brasov. Saját tud. A Brasovban érettségiző sfantul-gheorghiei református liceum 9 jelentkezője közül 4. míg a brasovi liceum 9 jelentkezője közül 2 érettségizett sikeresen.

Kidolgozták a Panama-csatorna kibővítésének tervét, Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok közlekedésügyi miniszteriuma kidolgozta a Panama-csatorna kibővítésének tervét. A munka elvégzése 20 évig tart és kétszázmillió dollárba kerül. A kibővítésre azért van szükség, mert a csatorna jelenlegi forgalma már csaknem elérte a befogadó képesség maximumát.

HÉTFŐN ESTE MEGKEZDŐDTEK A TRANSZSILVÁNIAI KAT. EGYHÁZMEGYE PAPIJAINAK LEKIGYAKORLATAI. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A kat. főgimnáziumban hétfőn este megkezdődtek az évenként tartani szokott lelkigyakorlatok az ardeali kat. egyházmegye pappjai részére. A lelkigyakorlatokat P. Napholez Pál S. J. jezsuita atya tartja. Ebből az alkalomból idevándorják Vorbuchner Adolf segédpüspököt is. A lelkigyakorlatok pénteken reggelig tartanak és arra megjelentek az összes főesperesek s az egyházmegye pappjai közül igen sokan. Pénteken és szombaton hitoktatói konferencia lesz az elemi- és középiskolai hitoktatással kapcsolatos ügyekről. Erre a többi püspöki egyházmegye is elküldötte megbízottait. A satumarei és oradeai egyházmegyékből három küldött érkezett. A háziga-zdai szerepet ezúttal is a finevelőntézet igazgatósága tölti be.

Összeégett egy fűtő az oradeai pályaudvaron. Oradea. Saját tud. Hétfőn éjszaka fél kettőkor súlyos szerencsétlenség történt a vasúti pályaudvaron. Biró Ferenc fűtő a Rapid egyik mozdonyát készítette elő, miközben a hatalmas mozdony egyes alkatrészeit benziniámpa fénye mellett olajozni kezdte, az olaj lángra lobbant és a lángok az idősebb vasutas egész testét elborították. A szerencsétlen fűtőnek mindkét keze összeégett és fején is súlyos égési sebeket szenvedett. A mentők beszállították a bihormegyei köz-kórházba, ahol első segélyben részesítették. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kötelességet teljesítő vasúti munkás harmadfoku égési sebeket szenvedett és állapota rendkívül válságos. A baleset ügyében megindult a vizsgálat.

ÁLLAMI OKTATÁS ELLENI LÁZÍTÁS CIMÉN SÜLYOSAN ELITÉLTEK EGY SZÉKELY MUNKAST. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Bőjtje Ignác valea-uzului egyik fakitermelő cég alkalmazásában állott. Munkabér fizetése után egy alkalommal a cég kintinjában részegen olyan kijelentéseket tett, amelyek — állítólag — kimerítették az állami oktatás elleni izgatás és lázítás kritériumát. A törvényszék hétfőn tárgyalta az ügyet és Bőjtjét egy évi fogházra és kétezer lei pénzbüntetésre ítélte.

EMELKEDIK A BUZA ÁRA A NEMZETKÖZI PIACON. Londonból jelentik: Néhány nap óta a buza ára tetűnően emelkedik a nemzetközi piacon. Ennek oka elsősorban a kanadai rossz búza-termés. Hozzájárul ehhez ezenkívül az Egyesült Államok gyengébb termése és a háborús folkészültség is.

A brit-indiai lázadás térképe.

A vastag fekete nyíl jelzi azt a területet, ahol az indiaiak és az angolok összeütköztek, Waziristannál

A háziasszony leghasznosabb segédeszköze — a gyümölcsök és gyümölcszörpök frissentartására és konzerválására — a

Bayer-Salicilsov

Minden székületben kapható (gyógyszertárakban, drogáriákban).

A „Bayer”-név és a Bayer kereszt kezeskednek a sohasem változó, kifogástalan minőségért.

»ROMIGEFA« S. A. R.
BUCURESTI I. STRADA BREZOIANU 58

Közel ötezerrel csökkent Berlinben a zsidók száma. Berlinből jelentik: A legutóbbi statisztikai kimutatás szerint a zsidók száma Berlinben 1936-ban 4967-el csökkent. A múlt év folyamán 12 ezer 94 zsidó távozott Berlinből, közülük hétezer külföldre. Ugyanakkor 7 ezer 127 zsidó telepedett le a német fővárosban.

Miért fegyverkezik Amerika és Anglia? Londonból jelentik: Az amerikai nemzeti ünnep alkalmával rendezett diszvacsonn Dingham, az Egyesült Államok londoni nagykövete mondott beszédet.

— A nemzetközi helyzet kényszerítette Amerikát és Angliát a fegyverkezésre — mondotta többek között. — Ez azt jelenti, hogy akik háborút akarnak, azoknak számolniuk kell azzal, hogy mi leszünk a erősebbek a játszmában. Bár a nemzetközi helyzet elég fenyegető, mutatkoznak olyan jelenségek, amelyek bizakodóvá tesznek.

Itt említjük meg, hogy az Egyesült Államokban a hétfői szabadságünnep alkalmával 496 ember vesztette életét, ami új veszteségi rekordot jelent.

A SATUMAREI IRGALMAS NÖVÉREK VEZETÉSE ALATT ÁLLÓ NYILVANOSSÁGI JOGGAL BIRÓ RÓMAI KATOLIKUS LEÁNY-LICEUM I—VIII. OSZTÁLYU ROMÁN ÉS I—IV. OSZTÁLYU MAGYAR TAGOZATÁRA aug. 25-ig lehet jelentkezni. Augusztus 25-én kezdődik a beiratkozás és szeptember 1-én az első szeptember 6-án az V. osztályra jelentkezők felvételi vizsgája. A zárdai internátusba ugyanezen időben lehet jelentkezni. Tájékoztató kapható az irgalmas nővérek zárdájától. Str. Stefan cel Mare No. 13.

Satumarei híradó. Saját tud. Kádár Bálint agráriai gazdálkodó feljelentést tett a csendőrségnek, hogy amíg a mezőn járt, ismeretlen tettes az ablakon keresztül behatolt a lakásába s onnan 22 ezer leit vitt magával. A betörő után megindult a nyomozás. — Ferneziu községben Dumitraru Floru gazdálkodó hároméves kisleánya a bányaművek erővizárka mellett játszadozott. Játék közben eleszódott és a vízbe esett. Holtan húzták ki. A szülők ellen gondatlanságot eljárás indult. — A római katolikus legényegylet jól sikerült foglalkoztatást rendezett, amelynek jövedelmét az egyesület nemes céljainak elősegítésére fordítják. — A batumarei Szent József Otthon építése már a befejezéshez közeledik. Ismeretes, hogy a bányavárosi katolikus társadalom tavaly szinte erőt felülmúló áldozatkészséggel fogott hozzá az otthon építéséhez, amelynek költsége meghaladta a másfélmillió-leit. Az elmúlt évben tőz alá helyezték, míg most a kőső munkát végzik. A Szent József Otthon létesítésével nemcsak a katolikusok, hanem a kisebbségi magyar kultúra is sokat nyer. — Tarna-Mare környékét az eső állandóan kerülgeti. Amíg a megye minden részéből esőzést jelentenek, a tarnaiai pusztító szárazságról panaszkodnak. Ez különben állandó természeti jelenség, a község fekvése kívül esik abból a zónából, amely felett az esőt hozó fellegvált nyargalnak.

Felvétel a radnai asszisi Szent Ferenc Leányai betegápoló nővérek rendjébe. Asszisi Szent Ferenc leányai rendjébe felvételt nyerhetnek mindazon hajadonok, akik 15 életévüket betöltötték, Istennek akarják szentelni életüket és a betegápoláshoz hivatást éreznek. További felvilágosítással a tartományfőnöknő szolgál. Levelek a következő címre küldendők: Superior de Caritate St. Francisc de Assisi, Radna, Str. Avram Jancu, No. 23. jud. Arad.

AZ ELSŐ KERESKEDELMI REPÜLES AZ ATLANTI OCEÁN ÉSZAKI RÉSZÉ FÖLÖTT. Dublinból jelentik: Hétfő este 8 óra előtt három perccel hagyta el a „Caledonia” nevű repülőgép, az Imperial Airway társaság óriási gépe a Shannon folyó torkolatát, hogy megkísérelje az első kereskedelmi repülést az Atlanti-óceán északi része felett. Ennek a gépnek holnap délelőtt 11 órakor kell Új-Fundlandba érkeznie. Utközben találkozik a „Clipper” nevű géppel, mely ellenkező irányban teszi meg az utat. Az első útjára induló Caledoniát De Valera elnök személyesen búcsúztatta.

Londonból jelentik: Az Amerikából Európa felé tartó első postarepülőgép, a Clipper és az ellenkező irányban haladó Caledonia, melyek egyidőben indultak el az óceán ellentétes pontjairól, kedden hajnalban 4 óra hat perckor keresztelték egymás útját. A két gép pilótája rádióüdvözlést váltott. Az angol gép a találkozási helyig 1042, az amerikai 952 mérföldnyi utat tett meg.

AKTUÁLIS KÖNYV!

A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása

Akarja életét meghosszabbítani?
Akar ön valóban egészséges lenni?
Ha igen, úgy napfürdőzzön de helyesen!

Vásárolja meg:

Bucsányi Gyula dr
egészségügyi tanácsos most
megjelent nagyszerű művét.
Ára csak 95 lei.

Kapható a Magyar Lapok könyvosztályában

A SATUMAREI RÓMAI KATOLIKUS PÜSPÖKI KONVIKTUS (Str. Mihail Eminescu No. 1.) a következő tanévre is felvesz a satumareai állami román liceumba, az állami román kereskedelmi liceumba, vagy a református magyar liceumba iratkozó keresztény tanulókat. Évi tartás, mosás és orvosdíj 7650 lei. Papi pályára készülő, szegénysorsú, jó tanuló diákok nagy kedvezményben részesülnek, ha ezt július 30-ig kérvényezik az intézet igazgatóságától. Prospektust kérésre küldünk.

TIZENHÉT BANYÁSZ LETTE HALÁLAT A RUHR-VIDÉKI BANYASZERENCSETLENSÉGNÉL. Berlinből jelentik: A Ruhr-vidéki Blumenthal tárnában történt robbanás halottainak száma tizenhétre emelkedett, mert a kórházban kilencen behalnak sérüléseikbe.

MAGYAR FILMVÁROST ALAPITANAK SZEGEDEN. Budapestről jelentik: Egy eddig ismeretlen tőkecsoport megbízásából Vincze Aladár főorvos és Désy Alfréd, a régi Star filmgyár rendezője tárgyalásokat kezdték Szeged polgármesterével. Felajánlották, hogy a vállalkozók hajlandók egymillió pengő alapítókéval állandó filmgyárat létesíteni Szegeden, ha a város rendelkezésükre bocsát ötven hold földet és felépítteti a stúdió épületét. A város az ajánlatot elfogadta. Vincze Aladár kijelentette, hogy feltétlenül szükség van állandó magyar filmgyárra, mert azok a kis vállalkozók, akik a filmhez szükséges tőkét gyakran öt-hat helyről szedik össze, nem mernek kísérletezni, nem mernek újat alkotni, csak mennek a régi, kitaposott úton és legnagyobb részt rosszul sikerült pesti vicceket mutatnak be vígjáték címén. Az újonnan létesítendő gyár éppen az ellenkezőjét akarja csinálni annak, amit a filmgyárak eddig csináltak. A filmeket nemcsak magyarul, hanem török, szerb, bolgár és román változatban is elkészítik, vagyis a Balkán moziáit filmekkel akarják ellátni.

Életjelt adott magáról a Csendes-Oceán fölött eltűnt világhírű pilótánál

Newyorkból jelentik: Az eltűnt Amália Earhardt rádió életjelt adott magáról és így új reménykednek abban, hogy a felkutatására indult hajók ráakadnak. Egy honolului rádióállomás egyenlőre kétféle olyan rádiójeleket fogott fel, amelyek az eltűnt pilótánőtől származnak. A rádióállomás válaszeleket adott le és arra kérte a pilótánőt, hogy repülőgépe külsőleges jelölést ismételje meg négy ízben. Röviddel ezután azon a hullámhosszon, amelyen Amália Earhardt szokta adni jelentéseit, négyszer egymásután vette fel a rádióállomás a kért külsőleges jeleket. A jelek a Déli-tenger irányából érkeztek, Howland névű sziget tengeri mértőldnyire. Earhardt Amálián kívül ezeket a jeleket senki sem ismerte és így nem valószínű, hogy misztifikációról lenne szó. Azonnal hajók indultak el a jelzett irányban és a japán kormány is közölte, hogy az ott tartózkodó japán halászgöcsök is résztvesznek a pilótánő felkutatásában. Hirota japán külügyminiszter felajánlotta a japán hajóraj segítségét is.

Zürichi árlat. Párizs 16.85 fél, London 21.64, Newyork 437.25, Brüsszel 73.65, Miláno 23.02 fél, Amszterdam 240.55, Berlin 175.55, Bécs — schilling 81.60, Prága 15.26, Varsó 82.95, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Kik tették le sikeresen az érettségi vizsgát városunkban. Oradea. Saját tud. A Gojdu liceumban a következő jelöltek tették le sikeresen az érettségi vizsgákat: Dászkai István, Abrahám István, Citiu Gheorghe, Murg Martin, Bozsodi János, Ristache Marin, Delea Gheorghe, Hompola Tibor, Tartia Gabriel, Teusan Dumitru, Marica Eugen, Berger Béla, Chirvai Vasile, Ciupe Augustin, Blum László, Mironescu Constantin, Weisz Ervin, Rosescu, Cserepes Imre, Baian Miron, Fodor György, Klein István, Apostolescu Stefan, Hasas Sandor, Opris Marin, Dracs Eva, Orosz Dénes, Reventa Barbu, Filip Leontin, Popoviciu Gheorghe, Farkas Imre, Melchner Sándor, Roziger Sándor, Gergely Jenő, Hajos Vilmos, Klein Imre, Kovacs Sándor, Mangra Ladislau, Marias Zoltan, Filip Francisc, Soreanu Gheorghe, Bologa Vasile, Lovasz Imre, Mironescu Constantin, Kanizsay István. Az Oltea Doamna leányliceumban működő bizottság előtt a következő végzett növendékek szereztek érettségi diplomát: Ignatiuc Gheorghe, Moldovan Ioan, Rădulescu Aurel, Surianu Ovidiu, Sas Daniel József, Trufăşiu Cornel, Patriciu, Vojt Béla, Lenghel Valeria, Nistor Cornelia, Tóth Imre, Drugos Iuliu, Erdei László, Kind Mihály, Mureşan Ioan, Pinteá Stefan, Tamas Felician, Bihari Irén, Faragó Anna, Popa Elvira, Rác Zuzella, Rosenberg Teréz, Szucs Klára, Tuleu Floarea, Teodorescu Elena, Bufta Irina, Drancean Irina, Gavra Anna, Hurgoi Rozalia, Kálnér Irén, Novac Aurora, Popp Aurora, Vostinar Floarera, Biri Gabriella Magdolna, Jakab Irén, Kenéz Olga, Lalescu Florica, Pop Maria, Roszkopf Agneta, Vas Eva, Zigre Zoe.

* Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését elősegíti és kielégítő emésztést hoz létre. Az orvosok ajánlják.

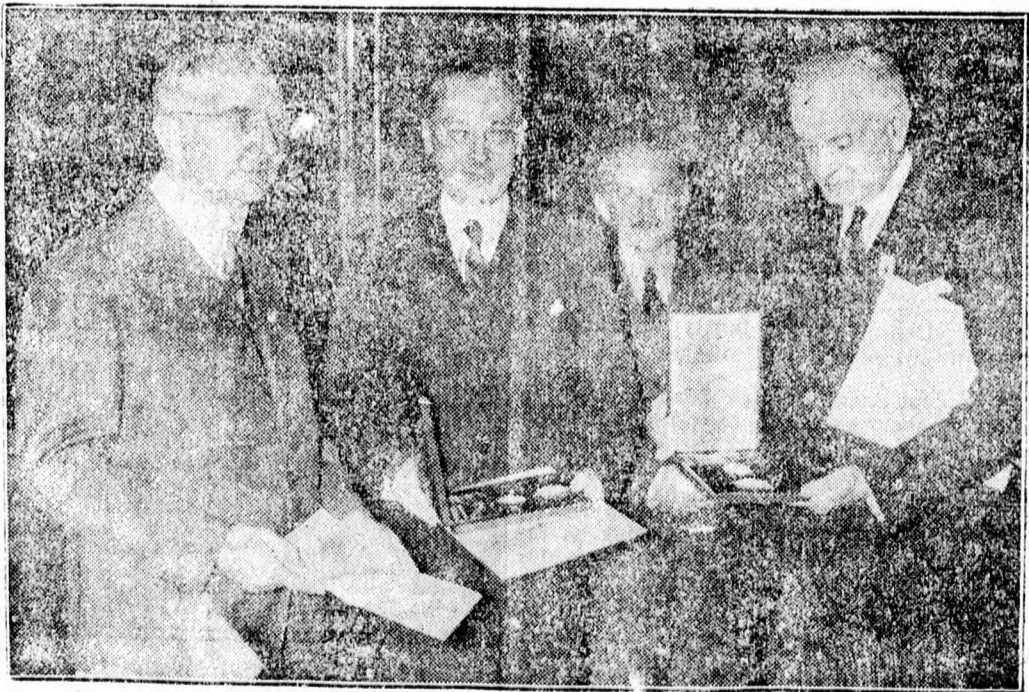
Temetések. Ármás Mihai nojoridi aljegyző 32 éves korában meghalt. Temetése kedden délután lesz a nojoridi temetőbe. — Maghiari Julianna 18 éves korában Nojoridon meghalt. Temetése kedden délután lesz a nojoridi temetőbe. (Caritas.)

Széles Gáborné született Reteg Margit, Reteg János seleusi római katolikus tanító testvére 59 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 6 órakor lesz a seleusi temetőbe. (Erdélyi Concordia.)

ÖNGYILKOSSÁG A SZANATORIUMBAN. Brasov. Saját tud. Az egyik előkelő szanatóriumban Bell Gyula 69 éves mediasi gyógyszerész gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Mire az ápolók észrevették tettét, meghalt.

Internátusi felvétel. A braszovi római katolikus főgimnázium internátusa a jövő 1937—38. iskolai évre tanulókat elfogad. Fővilágosítóval szolgál az internátus felügyelősége: Brasov, Liceul rom. cat.

Rövid hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Solyom Imre suseni gazdálkodó Máté nevű másfél éves kislány kapujok előtt elfolyó patak partjáról a vízbe esett. Mire segítségére sietettek volna szülői, belefűt. Szülők ellen gondatlanság miatt indult eljárás. — Szócs Félix siculeni gazdálkodó zsidó haza földét javította a haztetőn. Megcsúszott és lezuhant. Súlyos sérüléseivel kórházba szállították. — Pantea Simion Miklósné és Pantea Simion György bicaz-ardeleani lakosok eloptak Lungu Gavril odaváló lakostól ötzer lei készpénzt. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével Pantea Simion Miklósné egyhavi elzárásra és kétezer lei pénzbüntetésre ítélte, a másik Panteát felmentette. — Joseni község közbirtokossága „Kerekdő” nevű erdő részében tűz keletkezett. A lakosságnak csak nagy erőfeszítéssel sikerült eloltania az erdőtűzet. A vizsgálat megállapította, hogy gyújtogatás történt. A csendőrégg nyomozza a tettest. — Bodó József és testvére András imperi lakosok a bíróság lefoglalt ingóságokat eladták. A törvényszék lefoglalt ingóvagyon sikkasztásáért Józsefet egyhavi, Andrást pedig tizenöt nap elzárással sújtotta. — Mercurea-Ciuc város tanácsa elhatározta, hogy egy darab százhatvan lóerős Diesel nyersolaj motort vásárol villanyüzeme részére. A vételárnak egymillióegyszáz ezer lei összegét öt év alatt kívánja törleszteni. — Jellemző a mindent elsodoró nyomorúságra, hogy a gyermekörökbeadások, felkínálások igen nagy mértékben csapórodtak. Sőt tudunk olyan leiketien esetről is, hogy egy züllött, egyedülálló édesapa ezer leiert akarta eladni kóborcigányoknak három éves fiúgyermekét. Csak a hatóságok akadályozták meg gyalázatos szándékában. Legutóbb özv. Silló Gergelyné 82 éves délnitai szegény asszony tette közzé, hogy örökbeadná másfél éves fiúgyermek unokáját. A gyermek teljesen arva. Egészséges.

Berlinben ülésezett az Ipari és Kereskedelmi Kamarák Nemzetközi Szövetsége. Képünkön a gyűlés elnöksége látható: dr Schacht német birodalmi bankelnök, dr Fentener van Blissingen (középen) és Thomas I. Watson (jobbra) láthatók.

A magyarországi kisgazda-párt elnöke a nyilasmozgalmat vezetőit együttműködésre hívja

Budapestről jelentik: Eckhardt Tibor, a független kisgazdapárt vezére egy pártiszervező gyűlésen a nyilaskeresztes mozgalom ellen beszélt.

— Ha a népet meg akarjuk erősíteni, — mondotta többek között — több szabadságot kell biztosítani neki. Azért áll oly éles ellentétben a nyilasok megmozdulása a kisgazda-párt politikájával, mert a diktatúrát nem a nép megerősítését, hanem a gyengülését szolgálják. Az erőszakra épített politika nem a magyar lélekben fakadt és nem magyar földben termett. Ezért azt üzenem a magyarországi nyilas mozgalom vezetőinek: ha jól akartok, jertek ide és segítsetek nekem.

A szmirnai nemzetközi vásár

Ankarából jelentik: Az ideai Izmiri (Szmirna) Nemzetközi Vásárt augusztus 20-tól szeptember 20-ig rendezik meg. A vásárlátogatónak és kiállítóknak a török kormány ingyen vízumot engedélyezett. A kiállítandó áruk ellenértékét a belső vevők szabad devizákban fizetik s e célra a kormány kellő mennyiségű devizát bocsát rendelkezésre. A vásárral kapcsolatos bevételek részére megfelelő összegű szabad kontingenseket engedélyeztek. A vásár egész területét szabad tranzitaktárrésszé kezelik s ezért a külföldi kiállítók áruikat vám és illeték fizetése nélkül és minden vámformalitástól mentesen küldhetik a vásárra. A kiállított áruk csak akkor válnak vámkötelessé, ha a vásár végeztével az országban maradnak, a többi áruk azonban szabadon kivihetők. A vásári eladások mentesek a jövedelmi adótól. A vásárra szánt nyomtatványok, plakátok és reklámanyagok vámentesen vihetők be és mindenféle bélyeg és illeték alól mentesek. A vásárra utazók számára vásutak és hajózási vállalatok messzemenő kedvezményeket engedélyeztek.

Egy satumarei szobafestő csak huszonkétéves korában tudta meg, hogy holtán van nyilvánítva

Saját tudósítójától. Különös kérelem futott be a napokban a satumarei törvényszékhez. Lébi Bernáth 30 éves szobafestő kéri, hogy nyilvánítsák élőnek.

Lébi 1907-ben született Gerla-Micán. Szülei bejelentésére bevezették az anyakönyvbe. Néhány nap múlva a következő újszülöttet Filimon Londrát is beírták, közvetlenül Lébi neve után. Két év múlva 1909-ben Filimon Londra meghalt, de a jegyző, fatális tévedésből a halálozás tényét egy rubrikával feljebb, Lébi neve mellé jegyezte be.

Lébi erről csak 1929-ben vett tudomást. Be akart vonulni katonának, de nem vették fel, mert a nevét nem találták a katonakötelesség között. Erre utánanézett az esetnek és megállapította, hogy őt már 1909-ben holtán nyilvánították. Kérvényezése a mai napig hiábavaló volt. Közben meg akart nősülni, nem sikerült. Állást sem vállalhatott, úgyhogy név nélkül és igazoló iratok nélkül létezett.

A gerlamicai elöljáróság a múlt hónapban hivatalosan megállapította az anyakönyvi tévedést, ami remélhetőleg végre rendbehozza Lébi régóta vajdó ügyét.

Jellemző a bürokratizmusra, hogy Filimon Londrát ugyanakkor katonaszökevényként tartják nyilván. Ugyanis 1909-ben a túlvilágra szökött egy kicsit a katonáskodás elől, csak hogy egy felületes jegyző jóvoltából nem őt, hanem Lébit törölték az élők sorából. Filimon Londra — mondanunk sem kell — papíron ma is él...

VÁR ÖNRE A SZERENCSE

CSAK FEL KELL KERESNIE

Térjen be az Aurora sorsjegy-árudába és vásároljon sorsjegyet az Állami Sorsjátékra. Július 15.-én, amikor a 14 sorsjáték I. osztályának a húzása lesz, meg fog győződni, hogy a szerencse önre csakis az

Egész sorsjegy 800 let.
Negyed sorsjegy 200 let.

AUROLA

SORSJEGYARUDANAL

vár, az Állami Sorsjáték sorsjegye képében.

Helyi cím: **UNION S. A.**
Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand 1.

Jöjjen velünk a Fekete-tengerre

Tíz napos nyaralás egyénileg 8000 leibe, társas nyaralásunkkal pedig csak 2940 leibe kerül!

Amint előre látható volt, a „Magyar Lapok“ fekete-tengeri társasnyaralása iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az ország minden vidékéről tömegesen érkeznek az érdeklődő levelek és a társasutazáson való részvételre a bejelentések.

A nagyszabású érdeklődés természetesen érthető is. Lapunk utazási osztálya olyan olcsón rendezi meg a tíznapos Fekete-tengeri társasnyaralást, hogy a legkisebb jövedelmű embereknek is módjuk nyílik azon résztvenni. A tíznapos társasnyaralás összes költsége ugyanis csupán 2940 lei, amelyben bennefoglalatik a gyorsvonaton való kényelmes utazás, ellátás, fürdőjegyek, autókörutazások, egyszóval minden, amivel az utas kényelmét és a nyaralás nagyszerűségét emelni lehet.

Ha valaki a mostani felemelt vasuti vuteldij, a folyton dráguló megélhetési viszonyok és az emelkedő napi árak mellett egyénileg akarná megtenni ugyanezt az utat, a 2940 leies részvételi díj helyett legalább 8.000 leit elkölte. A páratlan nyaralási alkalmat tehát igyekeznek mennél többen megragadni, a pihenni, utazni és üdülni vágyó utasok.

Társasutazásunk, mint előbb is közöltük, Oradeáról augusztus 5-én indul és tíz napig tart. Utasaink meglátogatják Bucurestit, Constantát, Carmen Sylvát, Eforiát, Techergiólt, tehát megismerik az ország folyton épülő és szépülő fővárosát, valamint a legszebb Fekete-tengeri fürdőhelyeket is. Érdeklődőknek minden tekintetben a legelőzékenyebben áll rendelkezésünkre lapunk utazási osztálya. Telefon 27.

Elvi jelentőségű döntést kíván az oradeai városi tanács az idegennyelvű cégtáblák megadóztatását illetően

Oradea. Saját tud. Érdekes ügyet tárgyalt hétfőn délelőtt a városi tanács, Sangeorgeanu alpolgármester elnöklésével. Dr Prodan városi ügyész bejelentette, hogy a timisoarai közigazgatási bíróság helyet adott dr Soós István és több kisebbségi ügyvéd fellebbezésének, amelyet az idegen nyelvű cégtáblák megadóztatása ellen nyújtottak be. Mint ismeretes, a városi tanács az idegen nyelvű cégtáblákra az eredeti illetékek nyolcszorosát róta ki, azzal az indoklással, hogy ehhez a városnak joga van. Közben megérkezett a kormánynak az a rendelete, amely intézkedik az idegen nyelvű cégtáblák teljes eltörléséről s amely szigorúan megtiltja, hogy a cégtáblákon egyetlen idegen szó se legyen. A városi

főügyész tehát azt ajánlotta, hogy miután a döntés már úgy sem érdemleges és nem lehetnek következményei, a tanács vegye azt tudomásul. A főügyész javaslatához elsőnek Stamatopol Alföld tanácsos szolt hozzá. Kérte, hogy a tanács ne vegye egyszerűen tudomásul a timisoarai revíziós bizottság döntését, hanem igenis fellebbezze azt meg a bucaresti legfelsőbb fellebbezési bizottsághoz. Dr Sangeorgeanu alpolgármester helyeselte Stamatopol javaslatát és hozzátette, hogy a városi tanács elvi jelentőségű döntést kíván ebben az ügyben. A város a timisoarai közigazgatási bíróság ítéletét igazságtalannak tartja és a városi ellen fellebbezést adott be.

Megkezdődött az országos mozgalom a kisiparosság szindikátusokba való szervezése érdekében

A mozgalom élen Szabó Béni magyarpárti képviselő áll

Brasov, július hó.

A brasovi iparosság Szabó Béni szücsmeister, országgyűlési képviselő vezetése alatt nagyarányú mozgalmat indított az iparosság szindikátusokba való szervezésére. Erről a munkáról Szabó Béni jelentést adott ki, amelyben többek között a következőket írja:

— Szakmai intézményeket akarunk létesíteni előbb Brasovban, majd az arra illetékes vezető iparostársainkkal karöltve Transsylvania és később országszerte, egységes szabályzatok alapján, amelyekben mint egy szép, nagy családban az egyetértés, testvéri szeretet, az egymás megbecsülése, támogatása, segítsége, az emberiségnek eme örök értékű kincsei képezik azt az örök fényt, amely jótékony jelleggel egyformán sugározza be a nagy családok minden tagját. Az így megalakított szakmai szervezeteknek előbb megyei, majd országos, később

országos központi szerveket kívánunk felállítani, jól szervezett irodákkal, hozzáértő tisztviselőkkel. Azt akarjuk, hogy mint a nyugati nagy iparos államokban, itt is legyen a kisiparosságnak egy olyan kisipari szerve, amelynek az erőt és hatalmat a kisiparosság önkéntes módon adja s amely erő birtokában e szerv a kisiparosságot minden kérdésben, minden irányban hathatósan képviselheti. Országunk fejlődésre és haladásra vágyakozó kisiparának és kisiparosságának életérdeke, hogy olyan szerve legyen, ahol a politikai, világnézeti, faji és vallási kérdések teljes kizárásával, kizárólag szakmai, szociális és jóléti kérdésekkel foglalkozik.

Beszámol a jelentés arról, hogy Brasovban nagy szervezőbizottság alakul, amely máris megkezdte a szervezés munkáját.

SPORT

Jó eredmények a cluji körzet atlétikai versenyén

Legjobb eredmény Nemetz 37.8 mp.

Clujról jelentik: Az atlétikai liga körzeti ifjúsági versenyén vasárnap délután a Károly stadion új pályáján népes mezőnyök indultak. Az ifjú atléták aránylag jó eredményeket értek el. A nap kimagaslóan legjobb eredménye azonban Nemetz (KAC) nevéhez fűződik, aki a 300 méteres síkfutásban alig egy tizedperccel maradt el az országos rekordtól. A KAC versenyzőin kívüli a Soimii, a tg.-muresi sportegyletbeliek és az aiudi tornászok ifjai tűntek ki. Kár, hogy a verseny sportértéke vesztett azzal, hogy nevésegen könnyű súlyeszközt adtak az atlétáknak, holott Románia rekordjai mind rendes súllyal vannak nyilvántartva. Az eredmények:

100 méter: 1. Nemetz (KAC) 11.8 mp. 2. Georgescu (Soimii) 12 mp. 3. Nagy (Tg.-Mures) 300 méter: 1. Nemetz 37.8 mp. 3. Kulcsár (KAC) 39.4

mp. 1000 méter: 1. Bibó (KAC) 2 perc 54.8 mp. 2. Kiss (Aiud) 3 perc 00.8 mp. 3. Radason (Soimii) 110 m. gát: 1. Bánffy II. (KAC) 18.2 mp. 2. Bánffy I. (KAC) 18.4 mp. 3. Neculescu (S.) 19.9 mp. 4x100 staféta: 1. KAC (Krizsa, Kulcsár, Vas, Nemetz) 47.8 mp. 2. Soimii 49.8 mp. (A kiírás szerint svéd staféta kellett volna legyen!) Magas: 1. György (KAC) 156 cm. 2. Georgescu (S.) 156 cm. Távol: 1. Salamon (Tg.-Mures) 582 cm. 2. Kulcsár (KAC) 576 cm. 3. Moinea (S.) 569 cm. Hármás: 1. Georgescu (S.) 11.56 m. 2. Bánffy I. 11.20 m. 3. Salamon 11 méter. Rud: 1. Bánffy I. 310 cm. egyéni rekord. 2. Boer (S.) 250 cm. Súly: (5 kg.) 1. Kriza (KAC) 13.86 m. 2. Radaşanu (S.) 11.99 m. 3. Bánffy I. 11 méter. Diszkosz: 1. Gyárfás (KAC) 36.90 m. 2. Debreceni (KMSC) 30.87 m. 3. Bánffy I. 30.50 m. Gerely: (60 deka) 1. Gyárfás 38.26 m. 2. Másodi (KMSC) 37.86 m. 3. Kriza 33.84 m.

Csik Ferenc Romániában

Clujról jelentik: Románia úszósportjának páratlan eseménye lesz a jövő hét szombaton és vasárnap: Csik Ferenc a berlini olimpia százméteres úszóbajnoka, az egész olimpia legbravurosabb győzelmének hőse Clujon és Tg.-Muresen versenyzik. A magyar úszóbajnok, aki az olimpia óta is számtalanszor bebizonyította, hogy jelenleg a világ legjobb gyorsúszója, július 17-én, szombaton este 9 órakor villanyfényes esti versenyen úszik a városi strandfürdő medencéjében. Csik Ferenc a Victoria meghívására jön Clujra és ellenfelei a legjobb úszók lesznek.

Csik Ferenc július 18-án, vasárnap Tg.-Muresen az MSE versenyén vesz részt.

Oradea. Saját tud. Az ASO vízpoló szakosztálya előrehaladott tárgyalásokat folytat Csik Feernccel s valószínű, hogy július 20-án, kedden Oradeán a városi strandon is bemutatkozik a magyar olimpiai bajnok. Szó van arról, hogy ezalkalommal az MSE vízpolócsapatát is fogadja az ASO nagy formában lévő együttese, amely az újonnan szerződötletett magyar edzőjének vezetésével az ország legjelentősebb s legnagyobb játékerőit képviselő csapatává fejlődhet.

Kéthetes kirándulás

Július 10-ig lehet jelentkezni az ASO kéthetes nagy túrájára, az Erdős Carpatokba, Moldován keresztül a Ghilcos-tóhoz és Transsylvaniaba. Érdeklődni lehet Nagy Sándor állatszeretőjében, a Regina Maria-téren. Idegen város vagy falubeliek leveleit Bach Sándor hírlapíró, „Magyar Lapok” szerkesztőse, Oradea, Str. Reg. Carol II, No. 5. címére kérjük. Komoly érdeklődőknek a rendezőség megküldi az úttérképet és a részletes prospektust. Részvételi díj személynként 1500 lei, amely összegben az autókamion díja és szállásköltségek is bennefoglaltatnak.

BEKULDOTT HIREK

„Gróf Rinaldó” Gődörheiuon. Az odörheimi Székely Dalegyet nagy sikerrel adta elő dr. Lévai Lajos, László Béla és Lőrincz Kálmán rendezésében június 19., 20., 21., 26. és 27. napjain Bakonyi—Szirmai 3 felvonásos operettjét a „Gróf Rinaldó”-t. A szereplők: Sz. Horváth Gizi színművésznő, Zakariás Magda, Szolga Etus, keresztély Gyula, Bodrogi Balázs, Miklós József, Bel-dovits Emil, valamint a leány- és férfikórus a legderékabban állottak meg helyüket. Az operettet július 3-án I. G. Ducan (Cristur) is nagy sikerrel mutatták be.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Kiadó

3 szobás modern lakás augusztus 1-re. Oradea, Lahovári-utca 8.

Kiadó

augusztus 1-re összkomfortos 4 szobás lakás. Oradea, Strada D. Cantemir 25. szám.

2 szoba

mellekkelhelyiséggel azonnalra kiad. Oradea, Str. Bratianu 52.

Keresek

lehetőleg a központban 1 vagy 2 szobás lakást, mellekkelhelyiségekkel. Cimeket: „Pontos fizető, gyermektelen” jellegre a kiadóba kérek.

Kiadó

uri családnál a központban különbejáratu, elegánsan burorozott utcai szoba. Oradea Str. Bratianu 21.

Kiadó

egy és kétszobás lakás. Oradea, Str. Codrilor 11. Strand mellett.

Alkalmazás

Mindenest

éves bizonyítvánnyal augusztus 1-ére keresek. Jelentkezni csakis délelőtt, Delavrancea-u. 30. sz. em. Oradea.

Adás-vétel

Eiadó

2 lakrészből álló ház. Rütüt Comendantului, Str. Vaporului 10.

Vasestergapad

150 cm. csucstávolságu eladó. Bozsák sodrony-árgyár, Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 57.

2 darab

jókarban levő gyermek vaságy eladó. Antal, Oradea, Strada Aurel Vlaicu 35. szám.

Jókarban

levő szabó vasalót és szénkályhát veszek. St. may, Oradea, Strada Alexandri 44.

Különféle

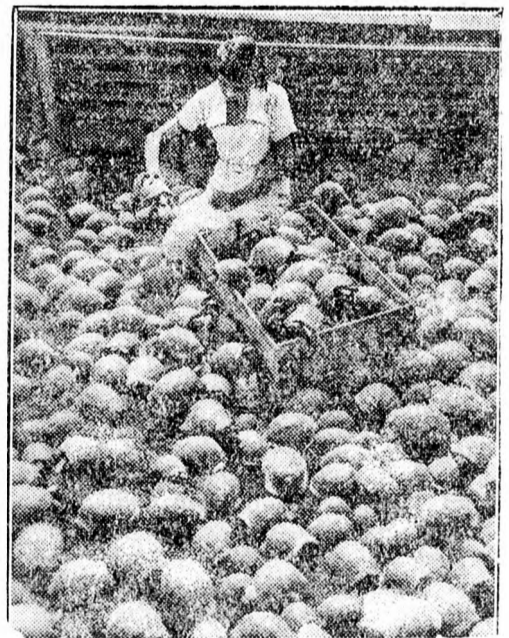
Biztosan megszabadul a sváb és ruszli bogártól, ha „Neotox” irtószert használ. Még ma próbálja ki. Kapható Oradeán: Ajtay gyógyszerárban. Str. Vlahuta 46. szám.

Udvári burorozott szoba kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 27.

PUHA OLMOT

állandóan vesz a Ezen László-nyomda r. L. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Kedvezményes I. osztályú fürdőjegyek az Episcopesti fürdőbe, kiadóhivatalunkban kaphatók

3000 teknősbéka csecsemő.

Angliában létesítették azt a teknősbéka farmot, amelyen eddig 3000 teknősbékát tenyésztettek ki. Az angolok nagyon kedvelik a teknősbéka levest, azonkívül a teknősbéka bőrpaizsát ipari célokra is felhasználják. Képünk a teknősbéka csecsemők ládába való becsomagolásakor készült.